



Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

31 päivänä tammikuuta 2019*

Ennakkoratkaisupyyntö – Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa – Sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettava laki – Asetus (EY) N:o 864/2007 (Rooma II) – 16 ja 27 artikla – Kansainvälisesti pakottavat säännökset – Direktiivi 2009/103/EY – Liikennevakuutus – 28 artikla

Asiassa C-149/18,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Tribunal da Relação do Lisboa (Lissabonin ylioikeus, Portugali) on esittänyt 20.12.2017 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 26.2.2018, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Agostinho da Silva Martins

vastaan

Dekra Claims Services Portugal SA,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Toader sekä tuomarit A. Rosas ja M. Safjan (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: H. Saugmandsgaard Øe,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Portugalin hallitus, asiamiehinään L. Inez Fernandes, M. Figueiredo, P. Lacerda, L. Medeiros ja P. Barros da Costa,
- Espanjan hallitus, asiamiehinään L. Aguilera Ruiz ja V. Ester Casas,
- Euroopan komissio, asiamiehinään M. Wilderspin ja P. Costa de Oliveira,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: portugali.

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista 11.7.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 864/2007 (Rooma II) (EUVL 2007, L 199, s. 40; jäljempänä Rooma II -asetus) 16 ja 27 artiklan sekä moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavasta vakuutuksesta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamisesta 16.9.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/103/EY (EUVL 2009, L 263, s. 11) 28 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Agostinho da Silva Martins ja Dekra Claims Services Portugal SA -niminen vakuutusyhtiö ja jossa on kyse sen lain määrittämisestä, jota sovelletaan Espanjassa tapahtuneeseen auto-onnettomuuteen perustuvaan vahingonkorvausvelvollisuuteen.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Rooma II -asetus

- 3 Rooma II -asetuksen johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Tämän asetuksen aineellisen soveltamisalan ja säännösten olisi oltava johdonmukaisia tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22 päivänä joulukuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 – – (Bryssel I -asetus) ja sopimusvelvoitteisiin sovellettavaa lakia koskevien säädösten kanssa.”

- 4 Rooma II -asetuksen 4 artiklassa, jonka otsikko on ”Yleissääntö”, säädetään seuraavaa:

”1. Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, sopimukseen perustumattomaan velvoitteeseen, joka johtuu vahingonkorvausvastuun perustavasta tapahtumasta, sovelletaan sen maan lakia, jossa vahinko aiheutuu, riippumatta siitä, missä maassa vahingon aiheuttanut tapahtuma sattui, ja siitä, missä maassa tai maissa tuon tapahtuman välilliset seuraukset ilmenevät.

2. Jos vastuulliseksi väitetyllä henkilöllä ja vahingonkärsijällä on molemmilla asuinpaikkansa samassa maassa, kun vahinko aiheutuu, sovelletaan tämän maan lakia.

3. Jos kaikista tapaukseen liittyvistä seikoista ilmenee, että vahingonkorvausvastuun perustava tapahtuma liittyy 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua maata selvästi läheisemmin johonkin toiseen maahan, sovelletaan tämän toisen maan lakia. Selvästi läheisempi liittymä toiseen maahan voi perustua erityisesti osapuolten väliseen ennestään olemassa olevaan suhteeseen, kuten sopimukseen, joka liittyy läheisesti kyseiseen vahingonkorvausvastuun perustavaan tapahtumaan.”

- 5 Kyseisen asetuksen 15 artiklassa, jonka otsikko on ”Sovellettavan lain soveltamisala”, säädetään seuraavaa:

”Sopimukseen perustumattomaan velvoitteeseen tämän asetuksen nojalla sovellettavan lain mukaisesti määräytyvät erityisesti:

– –

- h) se, miten velvoitteen voi saada lakkaamaan, sekä vanhentumista ja määräajan menettämistä koskevat säännöt, mukaan lukien vanhentumisajan tai määräajan alkaminen, katkaiseminen ja keskeyttäminen.”
- 6 Mainitun asetuksen 16 artiklassa, jonka otsikko on ”Kansainvälisesti pakottavat säännökset”, säädetään seuraavaa:
- ”Tämän asetuksen säännökset eivät estä soveltamasta niitä tuomioistuinvaltion lain säännöksiä, joita asianomaisessa tilanteessa on ehdottomasti sovellettava riippumatta sopimukseen perustumattomaan velvoitteeseen muutoin sovellettavasta laista.”
- 7 Kyseisen asetuksen 27 artiklassa, jonka otsikko on ”Suhde muihin yhteisön säännöksiin”, säädetään seuraavaa:
- ”Tämä asetus ei vaikuta sellaisten yhteisön säännösten soveltamiseen, joilla säännellään sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin liittyvää lainvalintaa erityisissä asioissa.”

Rooman yleissopimus

- 8 Sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista tehdyn, Roomassa 19.6.1980 allekirjoitettavaksi avatun yleissopimuksen (EYVL 1980, L 266, s. 1; jäljempänä Rooman yleissopimus) 7 artiklassa, jonka otsikko on ”Kansainvälisesti pakottavat säännökset”, määrätään seuraavaa:
- ”1. Kun tämän yleissopimuksen nojalla sovelletaan tietyn valtion lakia, muun sopimukseen läheisesti liittyvän valtion lain pakottaville säännöksille voidaan antaa vaikutusta, jos ja siinä laajuudessa kuin niitä on kyseisen valtion lain mukaan sovellettava sopimukseen muutoin sovellettavasta laista riippumatta. Harkittaessa vaikutuksen antamista tällaisille kansainvälisesti pakottaville säännöksille on otettava huomioon säännösten luonne ja tarkoitus sekä niiden soveltamisen tai soveltamatta jättämisen seuraukset.
2. Tämän yleissopimuksen määräykset eivät estä soveltamasta sellaisia tuomioistuinvaltion lain säännöksiä, joita on sovellettava sopimukseen muutoin sovellettavasta laista riippumatta.”

Rooma I -asetus

- 9 Rooman yleissopimus on korvattu sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista 17.6.2008 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 593/2008 (Rooma I) (EUVL 2008, L 177, s. 6; jäljempänä Rooma I -asetus). Kyseisen asetuksen 9 artiklan, jonka otsikko on ”Kansainvälisesti pakottavat säännökset”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:
- ”1. Kansainvälisesti pakottava säännös on säännös, jonka noudattamista maa pitää niin olennaisen tärkeänä yleisten etujensa, kuten poliittisen, sosiaalisen tai taloudellisen järjestelmän turvaamiseksi, että sitä on sovellettava kaikissa sen soveltamisalaan kuuluvissa tilanteissa riippumatta siitä, mitä lakia sopimukseen muutoin tämän asetuksen nojalla sovellettaisiin.
2. Tämän asetuksen säännökset eivät estä soveltamasta tuomioistuinvaltion lain kansainvälisesti pakottavia säännöksiä.”

Direktiivi 2009/103

- 10 Direktiivin 2009/103 28 artiklassa, jonka otsikko on ”Kansalliset säännökset”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltiot voivat perustamissopimuksen mukaisesti pitää voimassa tai saattaa voimaan säännöksiä, jotka ovat edullisempia vahingon kärsineelle kuin tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät säännökset.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.”

Portugalin oikeus

- 11 Asetuksen nro 291/2007, joka on annettu 21.8.2007 (Decreto-Lei n.º 291/2007), 11 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Edellä 4 §:ssä tarkoitettu liikennevakuutus kattaa

- a) Portugalin alueella tapahtuneissa onnettomuuksissa siviililain mukaisen korvausvelvollisuuden;
- b) muiden maiden alueella tapahtuneissa onnettomuuksissa, kun kyseisen maan kansallisten vakuutuksenantajien toimisto on liittynyt kansallisten vakuutuksenantajien toimistojen väliseen sopimukseen, onnettomuuteen sovellettavan lain mukaisen korvausvelvollisuuden; Euroopan talousalueesta [2.5.1992] tehdyn sopimuksen [(EYVL 1994, L 1, s. 3)] soveltamisalaan kuuluvilla alueilla tapahtuneissa onnettomuuksissa sovelletaan kyseisen lain sijasta Portugalin lainsäädäntöä, jos siinä säädetty vakuutusturva on laajempi;
- c) edellä 10 §:n 1 momentin b kohdassa tarkoitettulla matkalla tapahtuneissa onnettomuuksissa pelkästään niiden henkilöiden vahingot, jotka asuvat jäsenvaltiossa tai maassa, jonka kansallisten vakuutuksenantajien toimisto on liittynyt kansallisten vakuutuksenantajien toimistojen väliseen sopimukseen, Portugalin lainsäädännön mukaisesti.

2. Edellä 4 §:ssä tarkoitettu liikennevakuutus kattaa jalankulkijoille, pyöräilijöille sekä muille motorisoimattomille tienkäyttäjille aiheutuneet vahingot, jos ja siltä osin kuin niiden korvaamisesta säädetään liikennevahingosta johtuvaa siviilioikeudellista vastuuta koskevassa lainsäädännössä.”

- 12 Siviililain (Código Civil) 498 §:ssä, jonka otsikko on ”Vanhentuminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Oikeus korvaukseen vanhentuu kolmen vuoden kuluttua siitä päivästä, jona vahingonkärsijä on saanut tiedon itselleen kuuluvasta oikeudesta, vaikkeivät vahingosta vastuussa oleva henkilö ja vahinkojen kokonaismäärä olisi tiedossa, sanotun kuitenkin vaikuttamatta yleiseen vanhentumisaikaan, jos se on kulunut vahingonkorvausvastuun perustavasta tapahtumasta laskettuna.

2. Myös vastuuvollisten keskinäinen takautumisoikeus vanhenee kolmen vuoden kuluttua korvauksen suorittamisesta.

3. Jos vahingonkorvausvastuun perustava tapahtuma on rikos, jonka osalta laissa säädetään pidemmästä vanhentumisajasta, sovelletaan tätä vanhentumisaikaa.

4. Korvausoikeuden vanhentuminen ei johda omistusoikeutta koskevan kanteen tai perusteettoman edun palauttamista koskevan kanteen vanhentumiseen, jos jompikumpi näistä kanteista on nostettu.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 13 Espanjassa tapahtui 20.8.2015 liikenneonnettomuus kahden sellaisen ajoneuvon välillä, joista toinen, jota ajoi sen omistaja Agostinho da Silva Martins, oli rekisteröity Portugalissa ja joista toinen oli rekisteröity Espanjassa ja vakuutettu Segur Caixa -nimisessä vakuutusyhtiössä, jota edustaa Portugalissa Dekra Claims Services Portugal.
- 14 Espanjassa rekisteröidyn ajoneuvon etuosa osui da Silva Martinsin ajoneuvon takaosaan, eikä hänen ajoneuvoaan voitu aiheutuneen vahingon johdosta enää ajaa. Kyseinen ajoneuvo oli siis hinattava Portugaliin, jossa se korjattiin.
- 15 Da Silva Martinsin ajoneuvon korjauskustannuksista vastasi alun perin Axa Portugal -niminen vakuutusyhtiö, josta on tullut Ageas Portugal, kolarivahinkoa koskevasta vakuutusturvasta. Koska Espanjassa rekisteröidyn ajoneuvon kuljettaja oli yksin vastuussa onnettomuudesta, hänen vakuutuksenantajansa Segur Caixa korvasi Axa Portugalille mainitut kustannukset.
- 16 Pääasiassa da Silva Martins vaatii onnettomuudesta johtuvien välillisten vahinkojen korvaamista.
- 17 Hän toteaa, että pääasiaan sovellettava laki on Portugalin laki ja erityisesti siviililain 498 §:n 1 momentti, jossa säädetään, että onnettomuudesta johtuvien vahinkojen korvaamista koskevaan kanteeseen sovelletaan kolmen vuoden pituista vanhentumisaikaa. Onnettomuus tapahtui 20.8.2015, joten menettelyn vireillepano 11.11.2016 tapahtui siis ajoissa.
- 18 Segur Caixa väittää sitä vastoin, että pääasian valittajan korvausvaatimukseen sovellettava laki on Espanjan lainsäädäntö, jossa säädetään onnettomuudesta johtuvien vahinkojen korvaamista koskevaan kanteeseen sovellettavasta vuoden pituisesta vanhentumisajasta. Kyseinen vaatimus on siis esitetty määrääjän päättymisen jälkeen.
- 19 Ensimmäisen asteen tuomioistuin hyväksyi Segur Caixan esittämän vanhentumista koskevan väitteen.
- 20 Da Silva Martins haki kyseisen tuomioistuimen antamaan tuomioon muutosta ja vaati, että kyseinen tuomio kumotaan ja että asiassa sovelletaan Portugalin lainsäädännössä säädettyä vanhentumisaikaa.
- 21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa, että Rooma II -asetuksen valossa on sovellettava Espanjan lainsäädäntöä, jossa säädetään vuoden pituisesta vanhentumisajasta. Koska direktiivin 2009/103 ja Portugalissa voimassa olevan pakollista liikennevakuutusjärjestelmää koskevan säännösten, jossa säädetään kolmen vuoden pituisesta vanhentumisajasta, soveltamista ei voida sulkea myöskään pois, kyseinen tuomioistuin pohtii kuitenkin muun muassa, onko Portugalin lainsäädäntö, jolla kyseinen direktiivi saatetaan osaksi kansallista oikeusjärjestystä ja jossa säädetään, että Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimusosapuolena olevan valtion, jossa onnettomuus on tapahtunut, lainsäädännön sijasta sovelletaan Portugalin lainsäädäntöä, ”jos siinä säädetty vakuutusturva on laajempi”, Rooma II -asetuksen 16 artiklassa tarkoitettu pakottava säännös.
- 22 Tässä tilanteessa Tribunal da Relação de Lisboa (Lissabonin ylioikeus, Portugali) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
 - ”1) Onko katsottava, että Portugalissa voimassa oleva säännöstö on asetettava etusijalle Rooma II -asetuksen 16 artiklassa tarkoitettuna kansainvälisesti pakottavana säännöksenä?
 - 2) Onko tätä samaa säännöstöä pidettävä unionin oikeuden säännöksenä, jolla säännellään lainvalintaa Rooma II -asetuksen 27 artiklassa tarkoitettulla tavalla?

- 3) Voidaanko katsoa, että Portugalin kansalaiseen, joka on joutunut liikenneonnettomuuteen Espanjassa, on direktiivin 2009/103/EY 28 artiklan mukaan sovellettava Portugalin siviililain 498 §:n 3 momentissa säädettyä vanhentumissäännöstä?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

- 23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelelee ensimmäisellä kysymyksellään lähinnä, onko Rooma II -asetuksen 16 artiklaa tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaista kansallista säännöstä, jossa säädetään, että onnettomuudesta aiheutuneiden vahinkojen korvaamista koskevaan kanteeseen sovelletaan kolmen vuoden vanhentumisaikaa, voidaan pitää kyseisessä artiklassa tarkoitettuna kansainvälisesti pakottavana säännöksenä.
- 24 Tältä osin on huomautettava yhtäältä, että Rooma II -asetuksen 4 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että sopimukseen perustumattomaan velvoitteeseen, joka johtuu vahingonkorvausvastuun perustavasta tapahtumasta, sovelletaan sen maan lakia, jossa vahinko aiheutuu, riippumatta siitä, missä maassa vahingon aiheuttanut tapahtuma sattui, ja siitä, missä maassa tai maissa tuon tapahtuman välilliset seuraukset ilmenevät.
- 25 Toisaalta kyseisen asetuksen 15 artiklan h alakohdassa säädetään, että sopimukseen perustumattomaan velvoitteeseen kyseisen asetuksen nojalla sovellettavan lain mukaisesti määräytyvät erityisesti vanhentumista ja määräajan menettämistä koskevat säännöt.
- 26 Rooma II -asetuksen 16 artiklassa sallitaan kuitenkin niiden tuomioistuinvaltion lain säännösten soveltaminen, joita asianomaisessa tilanteessa on ehdottomasti sovellettava riippumatta sopimukseen perustumattomaan velvoitteeseen muutoin sovellettavasta laista.
- 27 Vaikka kyseisessä säännöksessä tarkoitettua kansainvälisesti pakottavien säännösten käsitettä ei ole määritelty mainitun asetuksen asiayhteydessä, on huomattava, että Rooma I -asetuksen 9 artiklan 1 kohdan mukaan kansainvälisesti pakottavalla säännöksellä tarkoitetaan säännöstä, jonka noudattamista valtio pitää niin olennaisen tärkeänä yleisten etujensa, kuten poliittisen, sosiaalisen tai taloudellisen järjestelmän, turvaamiseksi, että sitä on sovellettava kaikissa sen soveltamisalaan kuuluvissa tilanteissa riippumatta siitä, mitä lakia sopimukseen muutoin kyseisen asetuksen mukaan sovellettaisiin.
- 28 Koska Rooma I- ja Rooma II -asetusten soveltamisen johdonmukaisuutta koskeva vaatimus (tuomio 21.1.2016, ERGO Insurance ja Gjensidige Baltic, C-359/14 ja C-475/14, EU:C:2016:40, 43 kohta) puoltaa näissä kummassakin asetuksessa käytettyjen toiminnallisesti samanlaisten käsitteiden tulkinnan mahdollisimman laajaa yhdenmukaistamista, on katsottava, että riippumatta siitä, että Rooma II -asetuksen eräissä kieliversioissa käytetään eri terminologiaa kuin Rooma I -asetuksessa, Rooma II -asetuksen 16 artiklassa tarkoitetut ”kansainvälisesti pakottavat säännökset” täyttävät Rooma I -asetuksen 9 artiklassa tarkoitetun ”kansainvälisesti pakottavien säännösten” määritelmän, joten unionin tuomioistuimen viimeksi mainitusta käsitteestä omaksuma tulkinta pätee myös Rooma II -asetuksen 16 artiklassa tarkoitetun ”kansainvälisesti pakottavien säännösten” käsitteen osalta.
- 29 Tältä osin on muistutettava, että unionin tuomioistuin on huomauttanut Rooman yleissopimuksen asiayhteydessä, että asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännössä tarkoitettujen ”kansainvälisesti pakottavien säännösten” olemassaoloa koskevaa poikkeusta on tulkittava suppeasti (tuomio 17.10.2013, Unamar, C-184/12, EU:C:2013:663, 49 kohta).

- 30 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan on niin, että kun kansallinen tuomioistuin arvioi tässä yhteydessä sitä, onko kansallinen laki, jolla se aikoo korvata sopimuspuolten nimenomaisesti valitseman lain, ”kansainvälisesti pakottava säännös”, sen on otettava huomioon paitsi tämän lain tarkka sanamuoto myös lain yleinen rakenne ja kaikki olosuhteet, joissa laki on hyväksytty, voidakseen niiden perusteella päätellä, että laki on luonteeltaan pakottava siltä osin kuin käy ilmi, että kansallinen lainsäätäjä on antanut kyseisen lain suojellakseen kyseessä olevan jäsenvaltion olennaisena pitämää etua (tuomio 17.10.2013, Unamar, C-184/12, EU:C:2013:663, 50 kohta).
- 31 Analogisesti on katsottava, että kun ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin määrittää, onko kyse mahdollisesti Rooma II -asetuksen 16 artiklassa tarkoitettusta ”kansainvälisesti pakottavasta säännöksestä”, sen on todettava kyseisen säännöksen sanamuodon, yleisen rakenteen ja tavoitteiden sekä sen antamisen taustalla olevan asiayhteyden yksityiskohtaisen arvioinnin perusteella, että säännös on niin tärkeä kansallisessa oikeusjärjestyksessä, että se oikeuttaa poikkeamaan kyseisen asetuksen 4 artiklan nojalla määritetystä sovellettavasta laista.
- 32 Ennakkoratkaisupyyntöstä ilmenee, että asetuksen nro 291/2007 11 §:n 1 momentin b kohdassa säädetään, että Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen osapuolina olevien valtioiden alueella tapahtuneissa onnettomuuksissa onnettomuuteen sovellettavan lain mukaiseen korvausvelvollisuuteen sovelletaan kyseisen lain sijasta Portugalin lainsäädäntöä, jos siinä säädetty vakuutusturva on laajempi. Siviililain 498 §:n 1 momentin mukaan onnettomuudesta aiheutuneiden vahinkojen korvaamista koskevaan kanteeseen sovelletaan kolmen vuoden vanhentumisaikaa, kun taas Espanjan lainsäädännössä säädetty vanhentumisaika, jota ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mielestä on Rooma II -asetuksen 4 artiklan nojalla sovellettava nyt käsiteltävässä tapauksessa, on yksi vuosi.
- 33 Vaikka unionin tuomioistuimen ei ole arvioitava edellä olevassa kohdassa tarkoitettuja säännöksiä tämän tuomion 31 kohdassa mainittujen perusteiden valossa, on huomautettava, että siitä huolimatta, että kansalliset vanhentumista koskevat säännökset ovat erilaisia, Rooma II -asetuksen 15 artiklan h alakohdan mukaan niihin nimenomaisesti sovelletaan sovellettavan lain määrittämistä koskevaa yleissääntöä ja että missään unionin oikeuden muussa säädöksessä ei vahvisteta erityisiä vaatimuksia pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen kanteen vanhentumisen osalta.
- 34 Tässä tilanteessa – kuten Euroopan komissio huomauttaa – muun kuin sovellettavaksi määritetyssä laissa säädetyn vanhentumisaajan soveltaminen onnettomuudesta johtuvien vahinkojen korvaamista koskevaan kanteeseen edellyttäisi sellaisten erityisen tärkeiden syiden yksilöimistä, joita ovat esimerkiksi tehokkaita oikeussuojakeinoja ja tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeuden selvä loukkaaminen, joka seuraisi Rooma II -asetuksen 4 artiklan nojalla sovellettavaksi määritetyn lain soveltamisesta.
- 35 Edellä esitetystä seuraa, että ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että Rooma II -asetuksen 16 artiklaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaista kansallista säännöstä, jossa säädetään, että onnettomuudesta aiheutuneiden vahinkojen korvaamista koskevaan kanteeseen sovelletaan kolmen vuoden vanhentumisaikaa, ei voida pitää kyseisessä artiklassa tarkoitettuna kansainvälisesti pakottavana säännöksenä, jollei asiaa käsittelevä tuomioistuin toteaa kyseisen säännöksen sanamuodon, yleisen rakenteen ja tavoitteiden sekä sen antamisen taustalla olevan asiayhteyden yksityiskohtaisen arvioinnin perusteella, että se on niin tärkeä kansallisessa oikeusjärjestyksessä, että se oikeuttaa poikkeamaan kyseisen asetuksen 4 artiklan nojalla määritetystä sovellettavasta laista.

Toinen ja kolmas kysymys

- 36 Toisella ja kolmannella kysymyksellään, jotka on tutkittava yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustele lähinnä, onko Rooma II -asetuksen 27 artiklaa tulkittava siten, että direktiivin 2009/103 28 artikla, sellaisena kuin se on saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä, on sellainen unionin oikeuden säännös, jolla kyseisessä 27 artiklassa tarkoitettulla tavalla säännellään sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin liittyvää lainvalintaa.
- 37 Mainitun 27 artiklan mukaan Rooma II -asetus ei vaikuta sellaisten unionin säännösten soveltamiseen, joilla säännellään sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin liittyvää lainvalintaa erityisissä asioissa.
- 38 Tältä osin on yhtäältä palautettava mieleen, että direktiivin 2009/103 sanamuodosta kuten myöskään sen tavoitteista ei ilmene, että sillä olisi tarkoitus vahvistaa lainvalintasääntöjä (tuomio 21.1.2016, ERGO Insurance ja Gjensidige Baltic, C-359/14 ja C-475/14, EU:C:2016:40, 40 kohta).
- 39 Mainitussa direktiivissä vain säädetään jäsenvaltioille velvollisuus toteuttaa toimenpiteet, joilla turvataan liikenneonnettomuudesta vahinkoa kärsineen ja tähän onnettomuuteen osallisen ajoneuvon haltijan asema (tuomio 21.1.2016, ERGO Insurance ja Gjensidige Baltic, C-359/14 ja C-475/14, EU:C:2016:40, 39 kohta).
- 40 Toisaalta on huomautettava, että vaikka direktiivin 2009/103 28 artiklassa sallitaan kyseisen direktiivin tavoitteen, jona on moottoriajoneuvojen aiheuttamien onnettomuuksien uhrien suojaaminen, mukaisesti sellaisten sääntöjen antaminen, jotka ovat edullisempia mainituille uhreille kuin kyseisessä direktiivissä edellytetyt säännöt, kyseinen säännös koskee yksinomaan jäsenvaltion täytäntöönpanolainsäädäntöä eikä kysymystä siitä, olisiko tietyssä tapauksessa sovellettava pikemminkin näitä edullisempia sääntöjä kuin muiden jäsenvaltioiden sääntöjä.
- 41 Tällaisessa tapauksessa siis kansallista täytäntöönpanolainsäädäntöä arvioidaan vasta sen jälkeen, kun on ensin määritetty Rooma II -asetuksen säännösten mukaan sovellettava laki.
- 42 Toiseen ja kolmanteen kysymykseen on siis vastattava, että Rooma II -asetuksen 27 artiklaa on tulkittava siten, että direktiivin 2009/103 28 artikla, sellaisena kuin se on saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä, ei ole sellainen unionin oikeuden säännös, jolla kyseisessä 27 artiklassa tarkoitettulla tavalla säännellään sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin liittyvää lainvalintaa.

Oikeudenkäyntikulut

- 43 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kuudes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista 11.7.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 864/2007 (Rooma II) 16 artiklaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaista kansallista säännöstä, jossa säädetään, että onnettomuudesta aiheutuneiden vahinkojen korvaamista koskevaan kanteeseen sovelletaan kolmen vuoden vanhentumisaikaa, ei voida pitää kyseisessä artiklassa tarkoitettuna kansainvälisesti pakottavana säännöksenä, jollei asiaa käsittelevä tuomioistuin toteaa kyseisen säännöksen sanamuodon, yleisen rakenteen ja tavoitteiden sekä sen antamisen

taustalla olevan asiayhteyden yksityiskohtaisen arvioinnin perusteella, että se on niin tärkeä kansallisessa oikeusjärjestyksessä, että se oikeuttaa poikkeamaan kyseisen asetuksen 4 artiklan nojalla määritetystä sovellettavasta laista.

- 2) Asetuksen N:o 864/2007 27 artiklaa on tulkittava siten, että moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavasta vakuutuksesta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamisesta 16.9.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/103/EY 28 artikla, sellaisena kuin se on saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä, ei ole sellainen unionin oikeuden säännös, jolla kyseisessä 27 artiklassa tarkoitettulla tavalla säännellään sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin liittyvää lainvalintaa.**

Allekirjoitukset